

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Харківський державний
університет харчування
та торгівлі

Таврійський державний
агротехнологічний
університет

Кафедра устаткування
харчової і готельної
індустрії ім. М.І. Беляєва

Кафедра обладнання
переробних і харчових
виробництв

Інноваційні аспекти
розвитку обладнання
харчової і готельної
індустрії в умовах
сучасності

Тези доповідей

Міжнародної науково-практичної конференції

8-11 вересня 2015 р.

Харків – Мелітополь – Кирилівка
2015

УДК 640.432.001.76

ББК 65.9(4Укр)

I-66

Редакційна колегія

В.М. Кюрчев, д-р техн. наук, проф. (відпов. ред.)

О.І. Черевко, д-р техн. наук, проф. (відпов. ред.)

В.Т. Надикто, д-р техн. наук, проф. (заст. відпов. ред.)

В.М. Михайлов, д-р техн. наук, проф. ХДУХТ (заст. відпов. ред.)

М. Вархола, д-р наук, проф.

В.Я. Груданов, д-р техн. наук, проф.

Г.В. Дейниченко, д-р техн. наук, проф. (відпов. секретар)

Л. Любінко, д-р інженерії, проф.

Є.Б. Медведков, д-р техн. наук, проф.

В.Г. Мирончук, д-р техн. наук, проф.

Г. Оганнісян, PhD

О.Ш. Сесикашвілі, канд. техн. наук

В.Ф. Ялпачик, д-р техн. наук, проф.

Ф.Ю. Ялпачик, канд. техн. наук, проф. (відпов. секретар)

Рекомендовано до видання вченою радою Харківського державного університету харчування та торгівлі, протокол №10 від 30.06.2015 р.

Інноваційні аспекти розвитку обладнання харчової і готельної індустрії в умовах сучасності : Міжнародна науково-практична конференція, 8–11 вересня 2015 р. : [тези] / редкол.: Кюрчев В.М., Черевко О.І. [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2015. – 361 с.

ISBN 978-966-405-369-0

У тезах доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні аспекти розвитку обладнання харчової і готельної індустрії в умовах сучасності», яку проводили Таврійський державний агротехнологічний університет та Харківський державний університет харчування та торгівлі 8–11 вересня 2015 р., розглянуто проблеми та перспективи розвитку обладнання харчових виробництв, інноваційні підходи та креативні рішення у формуванні технічного оснащення підприємств готельно-ресторанної індустрії, питання вдосконалення процесів і технологій переробки сільськогосподарської сировини.

Збірник розраховано на наукових і практичних працівників, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрантів та студентів вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців для харчової та переробної промисловості, торгівлі, ресторанного, готельного та туристичного господарств.

УДК 640.432.001.76

ББК 65.9(4Укр)

Відповідальність за зміст доповідей та якість ілюстрацій несуть автори доповідей

© Таврійський державний агротехнологічний університет, 2015

© Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2015

ISBN 978-966-405-369-0

с заранее заданными функциональными свойствами на основе крахмалосодержащего сырья с наполнителем определенной ореховой мукой, изучение влияния технологических режимов на качество готового продукта и условия его хранения.

Для достижения поставленной цели необходимо решить следующие задачи:

- провести исследования, посвященные выяснению влияния воды на температуру клейстеризации крахмалов и свойства образующихся гелей;

- изучить влияние условий экструзионной обработки на ключевые функциональные свойства экструдатов;

- установить оптимальные параметры процесса термопластической экструзии для производства продуктов типа «Готовый завтрак» с наполнителем из ореховой муки или животного происхождения;

- определить условия хранения таких продуктов.

ВПЛИВ ІМПУЛЬСНОГО СТИСНЕННЯ НА ПРОЦЕС ДВОСТОРОННЬОГО ЖАРЕННЯ М'ЯСА

Скрипник В.О., канд. техн. наук, доц.,
Фарісєєв А.Г., канд. техн. наук

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

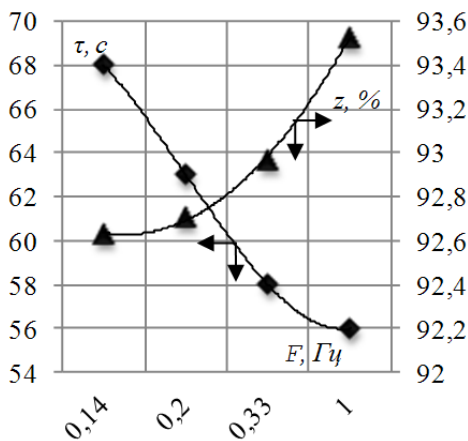
Однією з основних задач науково-технічного прогресу для ресторанного господарства є удосконалення та розробка нового енерго- та ресурсозберігаючого обладнання для реалізації технологічних процесів. Розв'язання цієї проблеми дозволить значною мірою спростити процеси приготування страв, скоротити тривалість процесів, зменшити втрати в масі готового продукту та знизити питомі витрати енергоносія, що підвищить енергетичну ефективність обладнання та дасть змогу отримати економічний ефект.

Меню майже кожного закладу ресторанного господарства включає вироби з жареного м'яса, приготування яких традиційно здійснюється в наплитному посуді з притаманними йому недоліками. Сучасні напрями удосконалення обладнання для жарення м'яса полягають у збільшенні поверхні нагріву за рахунок двостороннього підведення теплоти з використанням фізичних (тиск) та електрофізичних (електричний струм, тиск) явищ, які дозволяють виводити м'ясний сік до поверхонь жарення, що не лише покращує передачу теплоти до продукту, а й попереджає перегрівання зовнішніх шарів продукту та утворення в них гетероциклічних ароматичних амінів.

Із метою удосконалення процесу та обладнання для приготування натуральних жарених виробів із м'яса були проведені дослідження впливу імпульсного стиснення за двостороннього підведення теплоти на тривалість процесу жарення, вихід готового продукту та питомі витрати електроенергії.

Дослідження проводились зі зразками, виготовленими з найдовшого м'ясу свинини товщиною 0,01 м та площею 0,006 м², в умовах імпульсного стиснення поблизу граничного ($11,5 \cdot 10^3$ Па) з частотою 0,14, 0,2, 0,33 та 1 Гц, за температури поверхонь жарення 150° С до досягнення температури в центрі зразка 72° С.

Із отриманих результатів видно (рис. 1), що тривалість процесу жарення зменшується зі збільшенням частоти імпульсів стиснення за нелінійним законом. Так, за частоти імпульсів 0,14 Гц тривалість процесу жарення становить 68 с, а за частоти 1 Гц – 56 с. При цьому необхідно відмітити, що імпульсне прикладання граничного тиску з частотою 1 Гц дозволяє зменшити тривалість процесу жарення на 12% (від 63 до 56 с) порівняно з двостороннім жаренням за постійного тиску поблизу граничного.

Рисунок – Результати досліджень впливу імпульсного стиснення на процес двостороннього жарення м'яса, за: ◆ – тривалістю процесу; ▲ – виходом готового продукту

Вихід готового продукту також має нелінійну залежність від частоти імпульсів тиску під час двостороннього жарення. Збільшення частоти імпульсів від 0,14 до 1 Гц призводить до збільшення виходу готового продукту на 0,9% (від 92,63 до 93,53%). Крім того, двостороннє жарення в умовах імпульсного стиснення частотою 1 Гц

дозволяє підвищити вихід готового продукту на 3% (від 90,51 до 93,53%) порівняно з двостороннім жаренням в умовах осьового стиснення поблизу граничного.

Питомі витрати електроенергії також змінюються в залежності від частоти імпульсів стиснення та мають найменше значення 0,139 кВт·год/кг за частоти імпульсів 1 Гц, що відповідає найменшій тривалості процесу жарення та максимальному виходу готового продукту. Питомі витрати електроенергії за частоти імпульсів 0,14 Гц становлять 0,155 кВт·год/кг, а під час двостороннього жарення під тиском поблизу граничного – 0,149 кВт·год/кг.

Встановлено, що збільшення частоти імпульсів стиснення під час двостороннього жарення м'яса дозволяє скоротити тривалість процесу та підвищити вихід готового продукту.

Доведено, що двостороннє жарення в умовах імпульсного стиснення частотою 1 Гц дозволяє на 12% скоротити тривалість процесу та на 3% підвищити вихід готового продукту порівняно з двостороннім жаренням в умовах осьового стиснення поблизу граничного.

Питомі витрати електроенергії зменшуються зі збільшення частоти імпульсів стиснення під час двостороннього жарення та складають 0,139 кВт·год/кг, що на 7,2% менше, ніж за двостороннього жарення в умовах осьового стиснення поблизу граничного.

ВИЗНАЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРОЦЕСУ ОЧИЩЕННЯ ЦИБУЛІ РІПЧАСТОЇ

Терешкін О.Г., д-р техн. наук, доц.,

Дмитревський Д.В., канд. техн. наук, ст. викл.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Однією з найпоширеніших овочевих культур, яка використовується під час виробництва різних видів кулінарної продукції, є цибуля ріпчаста. У процесі переробки сільськогосподарської продукції з використанням цибулі значну частину займають операції попередньої обробки. Вони включають інспекцію, калібрування, очищення від лушпиння, шийки та денця, доочищення, миття та різання.

Із названих операцій найбільш складним є процес очищення від лушпиння, шийки та денця. В основному ці операції роблять вручну або за низьким рівнем механізації процесів. Це пов'язане з тим, що форма цибулин навіть одного сорту дуже різноманітна і може бути круглою, злегка витягнутою або серцеподібною.

Крамаренко Д.П., Гіренко Н.І. Технічне оснащення підприємства швидкого харчування для приготування конопці.....	165
Magaletska I., Balan A., Vinogradova D. Guidelines for healthy nutrition in business hotel.....	167
Малюк Л.П., Варипасва Л.М. Інновації у сфері приготування їжі та безпеки у користуванні обладнанням.....	169
Маяк О.А., Костенко С.М., Сардаров А.М. Пристрій для перемішування та нагрівання в'язких харчових продуктів....	171
Медведков Е.Б., Байболова Л.К., Адмаева А.М., Кизатова М.Е., Шевцов А.А. Современные проблемы и перспективные направления совершенствования оборудования для подготовки плодов дыни к переработке...	173
Михайлов В.М., Бабкіна І.В., Михайлова С.В., Шевченко А.О. Розробка сучасного обладнання на основі електрофізичних методів обробки.....	175
Мостова Л.М., Мартиненко Л.Г., Куліш В.П. Пристрій для декомпресійної обробки харчових продуктів.....	177
Никифоров Р.П., Сімакова О.О., Коваленко Д.С. Інноваційні шляхи розвитку ресторанного бізнесу в сучасних економічних умовах.....	179
Postnov G., Chervonyi V., Zubriev A. The experimental research dependence of force communication of leather-scales for carp from the duration of the ultrasonic processing.....	181
Соколенко А.С., Писаревський І.М. Сучасні концепції організації лікувального харчування в санаторно-курортних установах.....	183
Самойленкова В.П. Аспекти психологічної сумісності персоналу готельно-ресторанної індустрії в сучасних умовах.....	185
Сесикашвили О.Ш., Цагарейшвили Д.Р., Цагарейшвили Ш.Д. Производство экструдатов пористой макроструктуры с наполнителем из ореховой муки.....	187
Скрипник В.О., Фарісеєв А.Г. Вплив імпульсного стиснення на процес двостороннього жарення м'яса.....	189
Терешкін О.Г., Дмитревський Д.В. Визначення раціональних показників процесу очищення цибулі ріпчастої.....	191
Филатова О.В. Инновации информационного обеспечения литературы современного пользователя.....	193

Наукове видання

**ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ
ОБЛАДНАННЯ ХАРЧОВОЇ І ГОТЕЛЬНОЇ
ІНДУСТРІЇ В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ**

Тези доповідей

Міжнародної науково-практичної конференції

8-11 вересня 2015 р.

Відповідальний за випуск: Г.В. Дейниченко

Техн. редактори: Н.О. Афукова,
В.В. Гузенко,
І.В. Золотухіна

Редактори: Л.Ю. Кротченко,
О.В. Щегельська,
В.П. Вавіліна

Комп'ютерна верстка: Д.В. Дмитревський,
В.М. Червоний

Підп. до друку 07.08.2015. Формат 60x84 1/16. Папір офсет. Друк. офс.
Ум. друк. арк. 22,6. Тираж 30 екз. Зам. №

Видавець та виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, м. Харків, 61051
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4417 від 10.10.2012 р.